

Årsrapport

1. juli 2012 – 31. december 2013

Målgruppen for rådets arbejde

De hjemløse og de mest udsatte borgere blandt stofmisbrugere, sindslidende, prostituerede og alkoholikere. Endvidere udsatte unge og andre grupper som på grund af komplekse problemstillinger befinder sig i en udsat livssituation.

Forord

For rådet har det været en periode præget af travlhed og stor mødeaktivitet - både i selve rådet, men også med mange møder, temamøder, studietur o. lign. "ud af huset". På rådets møder har der været gode og konstruktive diskussioner til de mange emner og indlæg der har været på dagsordenen, hvorfor det til tider også har været svært at kunne nå det tidsmæssigt. En af forudsætningerne for at det har kunnet lade sig gøre, er en god samtalekultur i rådet. Der hersker en kultur af gensidig forståelse og respekt, hvilket fremmer den kreative samtale og det gode resultat til gavn for de udsatte borgere i Slagelse Kommune.

Rådet har bl.a. beskæftiget sig med følgende emner i 2012/2013:

- Udsattepolitikken, herunder Strategiplan for udsatteområdet
- Børn og Unge
- Hjemløshed og fattigdom ("hjemløs i egen bolig")
- Lighed i Sundhed
- Budgettet
- Studietur til Sundholm
- Øget valgdeltagelse til kommunalvalget

Rådet har i den forgangne periode været meget optaget af temaet om hjemløshed og fattigdom, og ikke mindst begrebet "hjemløs i egen bolig". Fattigdom kan for socialt udsatte være enten resultatet af - eller årsagen til, at nogen befinder sig i en udsat position. Det kan være en følge og en kombination af en række begivenheder og omstændigheder som arbejdsløshed, afbrydelse af uddannelse, skilsmisse, sygdom, sindslidelse, misbrug osv. Fattigdom kan indebære, at mennesker giver op og bliver "lige glade". En ligegyldighed der måske er hjulpet på vej ved brug af medicin, alkohol, hash eller andre stoffer. For mange mennesker fører det til tab af værdighed og at man føler sig uden for fællesskabet og spørgsmålet er: "Hvordan sagsbehandlingen og indsatsen kan medvirke til, at mindske og forbygge fattigdom og socialt udsathed?"

Rådet har ligeledes haft fokus på arbejdet med Udsattepolitikken og Strategiplanen for udsatteområdet som er godkendt af et samlet Byråd. Slagelse Kommune har opstillet nogle klare mål. Disse mål og handlinger vil rådet også fremadrettet hjælpe Byrådet med at huske på, således at der arbejdes på at skabes viden og forståelse for socialt udsattes livsvilkår og for bedre forhold for socialt udsatte borgere i Slagelse Kommune.

Rapporten dækker perioden fra 1. juli 2012 til 31. december 2013, da rådet har besluttet, at årsrapporten fremadrettet skal følge kalenderåret.

Afslutningsvis vil jeg sige tak til rådets medlemmer for et engageret arbejde og en god vilje til samarbejde for at nå fælles mål. Tak til vores dygtige sekretær og de mange samarbejdspartnere, der på forskellig vis har bidraget til rådets arbejde.

Jeg håber at årsrapporten vil blive vel modtaget.

Jette Engelbrecht
Formand for Rådet for Socialt Udsatte

Indhold

1. Udsatterådet	4
1.1 Medlemmer af Udsatterådet	4
1.2 Vedtægter og forretningsorden for Rådet	5
1.3 Rådets vision, mission, værdier, spilleregler og arbejdsform	5
1.4 Rådets definition af Socialt Udsatte	6
1.5 Rådets opgaver	7
2. Rådets arbejde og væsentligste temaer i 2012-2013.....	7
2.1 Lighed i Sundhed og Gadesygeplejerske	7
2.2 Temamøde om ” Lighed i sundhed” den 7.november 2012.	8
2.3 Budgetprocessen.....	9
2.4 Udsattepolitik og Strategiplan for udsatteområdet.....	9
2.5 Øget valgdeltagelse til kommunalvalget	10
2.6 Temadag om Udsatte Børn, Unge og familier, samt ny børne- og ungepolitik	11
2.7 ”Hjemløs i egen bolig” og skæve boliger.....	11
2.8 Stofindtagelsesrum.....	13
2.9 Studietur den 12. juni 2013	14
2.10 Brugernes Bazar 2012 og 2013.....	15
2.11 Varmestue i Skælskør	16
2.12 Topmøde i Vejle den 4. september 2013	16
2.13 Rådets udadvendte aktiviteter i forhold til andre lokale råd og det nationale råd i Danmark...	17
2.14 Rådet for Socialt Udsatte (det nationale råd)	17
2.15 Uddeling af økonomiske midler efter § 18 midler i Serviceloven	18
3. Fremtidige udfordringer og anbefalinger.....	19
3.1 Opfølgning på planlagte temaer.....	19
3.2 Andre anbefalinger for det fremtidige arbejde.....	19
4. Et medlems refleksion over arbejdet i Rådet for Socialt Udsatte.	20

1. Udsatterådet

Rådet for Socialt Udsatte i Slagelse Kommune har 13 medlemmer. Medlemmer til rådet er udpeget af de lokale frivillige organisationer og foreninger, blandt borgere tilknyttet tilbud til målgruppen, og kommunale nøglepersoner. Rådet betjenes af sekretariatet i Center for Handicap, Socialpsykiatri og Misbrug.

Nedenstående organisationer og frivillige foreninger har på denne baggrund en repræsentant i Rådet for Socialt Udsatte i Slagelse Kommune:

- Ringen i Slagelse
- Lokalfdelingen Bedre Psykiatri
- Socialpsykiatrisk Center Slagelse
- Misbrugscentret i Slagelse
- Kirkens Korshær
- Røde Kors
- SAND – Hjemløses Landsorganisation
- Boligorganisationerne i Slagelse Kommune
- Forsorgshjemmet Toften
- ForældreLANDSforeningen FBU
- Handicap og Socialpsykiatri udvalget

2-3 medlemmer der repræsenterer borgerne inden for målgruppen udpeges jf. vedtægter. Herudover repræsenteres målgruppen gennem Ringen og SAND, der deltager med repræsentanter der selv tidligere har været i en udsat livssituation.

Der er ikke politisk repræsentation i rådet, men Handicap og Socialpsykiatri udvalget udpeger et medlem til rådet, som udvalget mener, har særlige forudsætninger for at bidrage til rådets arbejde.

1.1 Medlemmer af Udsatterådet

Jette Engelbrecht, formand Udpeget af udvalget for Handicap og Socialpsykiatri
Mogens Lindstrøm, næstformand Ringen, Selvejende alkoholfrit værested
Hanne Thomsen Boligorganisationerne i Slagelse Kommune
Flemming H. Christensen Bedre psykiatri
Søren Krainer Opsøgende medarbejder, Socialpsykiatrisk Center Slagelse
Paul Visby Kirkens Korshær

Diana Madsen Borgerrepræsentant
Lonnie Alstrup Gable Opsøgende gademedarbejder, Misbrugscentret
Helle List Røde Kors
Peter Frandsen Borgerrepræsentant
Merete Keis Schrøder ForældreLANDSforeningen FBU
René Køhn Sand, De hjemløses Landsorganisation
Eva Larsen Bestyrelsen Forsorgshjemmet Toften
Kirsten Nielsen Sekretær for rådet

Nye medlemmer i løbet af året:

- Helle List fra Røde Kors Slagelse har erstattet Mogens Aaby
- Hanne Thomsen fra Boligorganisationerne har erstattet Anne Heidelberg

1.2 Vedtægter og forretningsorden for Rådet

Der henvises til vedlagte bilag.

1.3 Rådets vision, mission, værdier, spilleregler og arbejdsform

Rådet har på sit møde den 4. december 2013 lavet en status over, hvad rådet har opnået gennem sit arbejde i perioden, samt evalueret rådets værdier.

Rådet har fra den 1. juli 2012 til 31. december 2013:

- I høj grad bidraget til Udsattepolitikken og til Udsattepolitikens strategiplan
- Påvirket budgettet på udsatteområdet
- Opnået at blive kendt og anerkendt for deres indsats både i Slagelse Kommune, andre kommuner og i Rådet for Socialt Udsatte (det nationale råd)
- Sat fokus på manglende socialpædagogisk støtte til de mest udsatte borgere / misbrugere
- Medvirket til at der er blevet ansat en gadesygeplejerske
- Medvirket til at få sat alternative boliger til hjemløse på dagsordnen – skæveboliger, "skurvogne" og alternative plejehjem
- Bidraget til debatten om stofindtagelsesrum
- Bidraget til at sundhedstilbud også målrettes/tilpasses socialt udsatte borgere
- Gennem temamøder – på tværs i kommunen - sat fokus på betydningen af fælles forståelse og en helhedsorienteret, koordineret og sammenhængende indsats
- Bidraget til at synliggøre de frivilliges arbejde, og deres muligheder for at være supplerende tilbud til borgere på udsatteområdet

- Holdt "fast" i dialogen med politikere og embedsværket og på denne måde konstant "gødet" jorden i forhold til de behov rådet ser der er i forhold til socialt udsatte
- Sat fokus på de mest udsatte børn og unge og deltaget aktivt i processen omkring den nye Børn og Ungepolitik
- Lanceret begrebet Hjemløs i egen bolig i Slagelse Kommune
- Udnyttet bredden i rådets kompetencer når opgaver skulle uddelegeres eller repræsentanter skulle udpeges
- Løbende bidraget til at øge viden om socialt udsattes livsvilkår
- Arbejdet målrettet med øget valgdeltagelse for socialt udsatte borgere
- Forsøgt at påvirke Slagelse Kommunes hjemmesiden så den bliver mere borgervenlig
- Afholdt årlig studietur med deltagelse af rådets medlemmer, politikere og kommunale nøglepersoner, med fokus på temaer i Udsattepolitikken og m.h.p. at opnå fælles viden

Rådet har i sin strategi valgt at bruge perioden på, at synliggøre rådet og påvirke indsatsen på udsatteområdet – både politisk og i det kommunale system. Rådet mener at have opfyldt disse mål. Rådet vil derfor i 2014 og frem, sætter mere fokus på dialog og inddragelse af de borgere Udsattepolitikken og rådets arbejde er målrettet.

Rådets vision, mission og værdier er evalueret og den reviderede udgave ser således ud:

Vision:

- At være et råd der er anerkendt og respekteret for sit arbejde for socialt udsatte borgere i Slagelse Kommune.

Mission:

- At være talerør for og give stemme til kommunens socialt udsatte borgere
- At arbejde for at forebygge socialt udsathed
- At arbejde for en værdig behandling af socialt udsatte borgere

Værdier:

- Åbenhed
- God omgangstone
- Rummelighed

1.4 Rådets definition af Socialt Udsatte

I Slagelse Kommune har vi valgt, at anvende den måde Videnscenter for Socialt Udsatte beskriver udsathed på:

"Hvis et menneskes livssituation (måske allerede i barndommen) har været præget af mange og langvarige udsathedsfaktorer, vil der snarere være tale om, at vedkommende er blevet egentlig socialt udstødt af samfundet. Mennesket er således ikke i stand til at benytte de sociale hjælpesystemer, kan ikke etablere og fastholde konstruktive relationer til et netværk, hverken private eller professionelle, og lever derfor uden for eller på kanten af samfundet, i ensomhed og uden den støtte de har behov for".

1.5 Rådets opgaver

Rådet for Socialt Udsatte rådgiver Handicap- og Socialpsykiatriudvalget i forhold til indsatser målrettet socialt udsatte borgere i Slagelse Kommune. Rådet er høringspart og talerør for målgruppen i relevante spørgsmål, samt medvirkende til at styrke det fælles ansvar for socialt udsatte borgere i Slagelse Kommune.

2. Rådets arbejde og væsentligste temaer i 2012-2013

Rådet har i perioden afholdt 12 ordinære møder. Herudover har rådets medlemmer deltaget i mange relevante møder, temamøder, konferencer, studietur og lignende.

Der er i perioden afgivet følgende høringssvar, udtalelser m.v.:

Dato:	Emner:
Den 9.12.2012	Høringssvar ifm. Kvalitetsstandard for personlig og praksis hjælp m.m. for 2013
Den 14.1.2013	Høringssvar vedr. Borgerservice i fremtiden
Den 20.3.2013	En opfordring i forbindelse med kommunalvalget 2013
Den 20.3.2013	Høringssvar vedr. Integrationspolitik 2013-2016
Den 20.3.2013	Budget 2014-2017 Forslag og inspiration fra Rådet for Socialt Udsatte
Den 24.6.2013	Initiativer til øget valgdeltagelse til kommunalvalget 2013
Den 22.8.2013	Bemærkninger vedr. etablering af 5 skæve bolig i samarbejde med Slagelse Boligselskab
Den 1.10.2013	Yderligere bemærkninger vedr. etablering af 5 skæve boliger m.m.
Den 16.8.2013	Høringssvar vedr. ændring af betaling for kørsel
Den 18.8.2013	Høringssvar vedr. ny Børn og Ungepolitik
Den 15.8.2013	1. Høringssvar ifm. Budget 2014-2017
Den 5.9.2013	2. Høringssvar ifm. Budget 2014-2017
Den 5.9.2013	Udtalelse vedr. mulighederne for etablering af stofindtagelsesrum
Den 12.12.2013	Høringssvar ifm. Kvalitetsstandard for personlig og praksis hjælp m.m. for 2014

2.1 Lighed i Sundhed og Gadesygeplejerske

Rådet har fra starten valgt at have fokus på socialt udsatte borgeres muligheder for at benytte de ordinære sundhedstilbud, og har på forskellig vis arbejdet med temaet.

De opsøgende teams fra Socialpsykiatriske Center og Misbrugscenteret i Slagelse møder i deres arbejde ofte borgere der har behov for en sundhedsfaglig indsats, men det er ofte er yderst vanskeligt, at skabe kontakt mellem borgeren og de eksisterende sundhedstilbud.

Rådet valgte derfor at rejse en række spørgsmål til dialogmødet mellem Handicap og Psykiatriudvalget og Sundheds- og omsorgsudvalget, med henvisning til sundhedsaftalerne mellem region, praktiserende læger og kommune vedr. udsatte borgere. Samtidig planlagde rådet et temamøde om "Lighed i sundhed", som blev afholdt den 7. november 2012.

I forbindelse med budget 2013 sendte rådet et inspirationsoplæg til udvalget, blandt andet med forslag om at oprette en stilling som opsøgende gadesygeplejerske. Det var derfor en stor glæde for rådet, at Handicap og Psykiatridvalget besluttede, at der fra januar 2013 blev afsat penge til oprettelse af denne stilling, inden for rammen på Forsorghjemmet Toften. Stillingen blev besat pr. 1. februar 2013 med Gadesygeplejerske Nina Jørgensen. Nina Jørgensen orienterede d. 18. september 2013 rådet om hendes foreløbige arbejde som gadesygeplejerske, både i hendes "klinik" på Toften, i varmestuerne og i det opsøgende arbejde.

Som dokumentation for arbejdet fører Nina statistik. Nina har et ønske om, at der fremadrettet etableres et mere formaliseret samarbejde med relevante nøglepersoner på udsatteområdet i kommunen. Rådet ønsker at følge op på indsatsen fremadrettet.

2.2 Temamøde om " Lighed i sundhed" den 7.november 2012.

Oplægsholdere: Områdeleder for Folkesundhed Merete Bach, Centerleder Socialpsykiatrisk Center Slagelse Eddie Götttsch, Forstander for Forsorghjemmet Toften John Eriksen, Centerleder for Misbrugscenteret Pedro Michael og Daglig leder af Ringen Mogens Lindstrøm.

Efterfølgende var der gruppearbejde, hvor der bl.a. blev peget på behovet for følgende tiltag:

- Etablering af et specielt team til udsatte borgere, der kan levere ydelser som hjemmehjælp, § 85 støtte, sygeplejeydelser o. lign, ydelser som borgeren er bevilget eller har behov for. Teamet skal sammensættes af fagpersoner såsom hjemmehjælper, sygeplejersker og pædagoger. Dette forslag er udgiftsneutral, da der alene er tale om en ændring i hvorledes arbejdet/opgaverne bliver organiseret og stillingerne kan besættes af medarbejdere, der ønsker at arbejde med den udsatte gruppe. I dette team skal gadesygeplejerske ligeledes indgå.
- Flere projekter /tilbud gennem jobcentret til at understøtte borgernes muligheder for at få fodfæste i tilværelsen – madkursus, ernæring, idræt
- Etablering af tilbud om tandlægehjælp. Tilbuddet kan evt. etableres på klinikken hvor skoletandlægen holder til, men hjælpen ydes af private tandlæger i kommunen analog med advokatvagten på bibliotekerne. Processen bør starte med medinddragelse af målgruppen f.eks. beboerne på forsorghjemmet Toften, i Kirkens Korshær varmestue, kommunale væresteder o. lign således at der er "sikkerhed for", at den udsatte borger kender tilbuddet og gør brug af det. Der bør også arbejdes på etablering af "tandlægevenner" analog med motionsvenner på genoptræningsområdet.
- Bedre samarbejde på tværs af sektorer og blandt andet med fokus på borgernes sundhed / behov for omsorg
- Ansættelse af gadesygeplejerske - bygge bro mellem borgerens evne til at agere i systemet og systemets evne til at modtage/behandle målgruppen – evt. undervise praktiserende læger og regionale tilbud om socialt udsatte
- At der generelt arbejdes på "skæveløsninger" for at øge tilgængeligheden i sundhedstilbud

- Uddannelse af familie/reasons netværk, så det ikke kun er den borger der har problemet/sygdommen der understøttes
- Opbygning af resurse teams – der kan understøtte/favne en større bredde af de problematikker borgerne inden for målgruppen typisk repræsentere
- Spotte misbrug meget tidligere, spørge ind til alkoholvaner – en alkoholmisbruger er typisk i misbrug 13 år inden han/hun søger hjælp – nedsættes dette tal til 5 – 7 år, vil der kunne spares mange resurser og undgås mange menneskelige tragedier
- Langsigtede behandlinger - indsatser, tålmodighed omkring resultater
- Større prioritering af forebyggelse og sundhedsfremmende initiativer og involvering af de frivillige.

2.3 Budgetprocessen

Hvert år drøfter rådet hvilke tiltag/indsatsområder rådet vil stille forslag om fremmes i det kommende budgetår. Rådet har valgt at prioritere indflydelse på budgetprocessen højt og har derfor blandt medlemmerne nedsat en arbejdsgruppe, der koordinerer, dokumenterer og beskriver ønsker og behov på udsatteområdet.

Der bliver således hen over året arbejdet metodisk og intenst på at skabe et veldokumenteret grundlag for de forskellige forslag, som rådet agter at fremkomme med. Der indhentes oplysninger fra diverse aktører og holdes møder med relevante nøglepersoner. Materialet ligger således klar, når budgetprocessen for det kommende budgetår går i gang til marts. Rådet udarbejder et budgetoplæg til Handicap og Socialpsykiatriudvalget med overskriften ” *Forslag og inspiration fra Rådet for Socialt Udsatte i Slagelse Kommune.*”

I forhold til budget 2014-2017 fremsendt rådet den 20. marts 2013 følgende forslag i forhold til målgruppen:

- Etablering af et Udsatteteam jfr. Servicelovens § 99
- Budget til etablering af socialpædagogisk støtte til misbrugere jfr. Servicelovens § 85.
- Etablering af alternative plejeboliger
- Etablering af ”Skæve boliger”

2.4 Udsattepolitik og Strategiplan for udsatteområdet

Byrådet godkendte den 28. november 2011 den første udgave af Slagelse Kommunes Udsattepolitik. Samtidig besluttede Byrådet, at Udsattepolitikken skulle suppleres med en Strategiplan for udsatteområdet og at de ønskede, at de borgere Udsattepolitikken omhandler, i videst muligt omfang skulle inddrages i processen. Rådet for Socialt Udsatte har derfor i samarbejde med Center for Handicap, Socialpsykiatri og Misbrug i 2012 planlagt og gennemført en række interview med nuværende eller tidligere socialt udsatte borgere.

Rådet har deltaget aktivt i processen omkring inddragelse af borgerne og syntes det har været en spændende og lærerig proces. Rådet nedsatte en arbejdsgruppe der var med i udformningen af spørgeguiden til interviewene og flere af rådets medlemmer deltog også i interview af de borgere som de gennem deres arbejde har kontakt til.

I alt 51 borgere som har kontakt med Cafe R, Bedre Psykiatri, Ringen, Skælskør Boligselskab, Forsorgshjemmet Toften, Back Stage, Hulby Møllegaard, Kirkens Korshær og Misbrugscentret deltog i interviewene.

Der blev lavet en opsamling af alle udsagn fra interviewene, som rådet anvendte i deres forslag til initiativer i Strategiplanen for udsatteområdet. Stort set alle rådets forslag indgår i Strategiplanen som er vedtaget af Byrådet. Rådet er derfor af den opfattelse, at borgere på udsatteområdet i høj grad har været med til at pege på hvilke initiativer, der kan medvirke til at ændre udsatte borgers livssituation inden for Udsattepolitikens udvalgte temaer:

- Boliger
- Forebyggelse af social udsathed
- Sundhed
- Helhedsorienteret indsats og sagsbehandling
- Mødet mellem kommunen og borgeren

Mødet med borgerne på udsatteområdet har på mange måder givet stof til eftertanke, ikke mindst i forhold til den mere generelle holdning der afspejles i vores samfund i forhold til målgruppen. Gennem interviewene kom mange fortællinger om den måde vi som borger og samfund møder mennesker på der er i en vanskelig livssituation – det var yderst tankevækkende. Samtidig har mødet med borgerne givet inspiration til det fremtidige arbejde i rådet. Flere borgere gav udtryk for, at de gerne ville stille sig til rådighed for rådet i form af dialogmøder eller i et evt. netværk. En mulighed rådet gerne vil anbefale følges op i det videre arbejde.

2.5 Øget valgdeltagelse til kommunalvalget

Socialt marginaliserede borgere melder i høj grad fra, når der skal sættes kryds til et kommunalvalg.

Rådet besluttede at gøre medlemmer af Slagelse Byråd og partiforeningerne opmærksomme på udsatte borgers begrænsede valgdeltagelse.

Den 20. marts 2013 fremsendte rådet derfor en skrivelse til Slagelse Kommunes Byråd og diverse partiforeninger. I skrivelsen stod der bl.a.:

”Rådet for Socialt Udsatte mener, at det er et demokratisk problem, at så få af disse borgere ikke stemmer til kommunalvalget.

Rådet for Socialt Udsatte vil derfor opfordre alle medlemmer af Byrådet til at tænke denne gruppe ind i forhold til vælgermøder. F.eks. kan et vælgermøde jo være relevant at afholde på et værested for denne målgruppe.

Ligeledes vil rådet opfordre til at Byrådet drøfter, om en anderledes placering af valgsteder end de gængse kan være relevant. Der kan f. eks. placeres et valgsted på et værested, hvor flere i målgruppen kommer eller kender, og herved vil finde det naturligt at stemme.”

Byrådet besluttede at nedsætte en tværpolitisk arbejdsgruppe for øget valgdeltagelse, og rådet blev anmodet om at udpege et medlem, der kunne indgå i arbejdsgruppen. Rådet gik aktivt ind i arbejdet og pegede bl.a. på behovet for en kommunal valgbus, mobile valgsteder (på væresteder, varmestuer o. lign.), en valgvideo og valgfolder.

Der var et godt og konstruktivt samarbejde i arbejdsgruppen, og Byrådet besluttede efter indstilling fra arbejdsgruppen, at imødekomme mange af de forslag som rådet var fremkommet med. Rådet må dog konstatere at tidsrammen for at gennemføre flere af initiativerne var for snæver, og udbyttet i nogen tilfælde derfor mistede lidt af sin værdi. Fx kom valgmateriale meget sent ud til varimestuer m.m. og det blev derfor vanskeligt, at få udnyttet materialet optimalt i forhold til dialogen med borgerne. Til gengæld er der masser af erfaringer som med lethed kan genbruges ved næste valg.

2.6 Temadag om Udsatte Børn, Unge og familier, samt ny børne- og ungepolitik

Rådet har siden sin start har haft fokus på vilkårene for udsatte børn i Slagelse Kommune, herunder sagsbehandlingen. Rådet lægger vægt på at arbejdet tilrettelægges med ordentlighed og sammenhæng i sagsbehandling (helhedsorienteret sagsbehandling).

I maj/juni 2013 udarbejdede Slagelse Kommune et udkast til ny børne- og ungepolitik. Rådet deltog i konferencen om udkastet til den nye politik for børn og unge, hvor rådet fik gjort opmærksom på: at få præciseret forældre/familiens betydning for børn og unge, vigtigheden af en forebyggende og tidlig indsats for udsatte børn og unge og deres familier, samt behovet for en tværfaglig indsats.

Mange sårbare børn oplever et liv præget af svigt, længsel, manglende tryghed og brud, uanset om de forbliver hos deres forældre eller de anbringes uden for hjemmet. De udsatte børn har livsvilkår vi skal hjælpe dem med at mestre, de har behov for tydelige voksne, voksne som de kan knytte sig til, og som tager ansvar for deres liv og fungerer som rolle modeller.

Den 30. oktober 2013 afholdt rådet et temamøde om emnet "Hvordan arbejdes der med udsatte børn, unge og familier i Slagelse Kommune?" Forældreinddragelse, anbringelsesstrategi og brug af netværksanbringelser samt efterværn i Slagelse Kommune blev skitseret af centerchefen for Børn, Unge og Familier Anders Skare. Derudover var Merete Lauren, leder af FBU Forældrestøtte i Roskilde, samt socialrådgiver Dinah Rosengreen sammesteds fra inviteret til mødet som oplægsholdere. Oplæggene handlede om "Hvilken betydning det har for barnet/den unge – at vi professionelle og frivillige holder fokus på, at barnets, den unges og familiens vanskeligheder løses i tæt samarbejde med forældrene". Derudover talte FBU også om hvordan man kan inddrage forældrenes ønsker og ressourcer i samarbejdet, hvor barnets perspektiv er i fokus. Rådet havde inviteret en bredere kreds af særligt interesserede til mødet.

Formålet med temamødet var at give alle en viden om, hvilke vilkår og muligheder der er for målgruppen, og hvilke udfordringer der fremadrettet skal arbejdes med for at forbedre indsatsen.

2.7 "Hjemløs i egen bolig" og skæve boliger

Rådet har ønsket at sætte særligt fokus på temaet hjemløshed og behovet for boformer i forhold til målgruppen i Slagelse Kommune. Til at belyse fakta på området har Forstander John Eriksen Forsorgshjemmet Toften og Myndighedsleder Lars Aarøe Hansen deltaget i et af rådets møder.

I handleplanen for Udsattepolitikken er et af målene under temaet boliger, at kunne tilbyde en bredere vifte af boformer til målgruppen. Det forventes at boformerne skal kunne imødegå, den forskellighed og de særlige behov som karakteriserer hjemløsegruppen. For at kunne bidrage med kvalificerede forslag til initiativer ønskede rådet, at skabe sig et overblik over omfanget af hjemløse i Slagelse Kommune.

Myndighed i Center for Handicap, Socialpsykiatri og Misbrug har på baggrund af et stigende udgiftspres på udgifter til forsorgshjemspladser gennem 2011, styrket indsatsen på området i 2012. På baggrund af den styrkede indsats i Myndighed, begynder der også at tegne sig et billede af hvilke typer af boliger der kan være behov for.

Forsorgshjemmet Toften laver en udførlig statistik over henvendelser, indskrivninger m.m. på Toften, og har derfor et meget konkret billede af de senere års udvikling på området, herunder også antal borgere fra Slagelse Kommune.

Erfaringerne fra Toften vise et temmelig entydigt billede af, at de unge der indskrives er rundet af en problematisk opvækst eller "dumper" på en manglende evne til at leve livet, med de klare forventninger og rammer samfundet har til borgerne. Derfor er der behov for at tale om "skæve" løsninger".

Den økonomiske silo tænkning og lovgivning som kommunerne er underlagt giver anledning til både etiske og økonomiske refleksioner på udsatteområdet. Der er derfor store forhåbninger om, at de rehabiliteringsteams som folketinget har pålagt kommunerne at oprette vil være banebrydende for nye løsninger.

Der er indledt en dialog med Slagelse Boligselskab om etablering af skæve boliger. Det vurderes at behovet for skæve boliger er ca. 20 boliger. Der er rigtig gode erfaringer med de skæve boliger i Nansensgade, hvor beboerne støtter hinanden. Muligheden for at koble et netværk af frivillige på de skæveboliger drøftes i denne sammenhæng.

I forhold til behovet for skæveboliger ser rådet en lille gruppe borgere, som ikke ville kunne honorere kravene i denne type boliger, hvor tæthed og hensyn vil være et problem. Her vil en anden form for skæve boliger som fx "skurvogn" eller lignende være et relevant alternativ.

Der er fortsat et stort behov for at få etableret de alternative plejehjemspladser - aktuelt har myndighed ca. 8 borgere som kunne have behov for dette tilbud.

Derudover mangler der tilbud til de unge som i dag runder Toften. Det kunne være opgangsfællesskab, netværksboliger m.m.

Endelig er der et markant behov for boliger som målgruppen har råd til at betale.

Der ses en svag stigning af kvinder på forsorgshjemmene, hvilket tillægges at kvindekrisecentrene afviser de kvinder der har et misbrug.

Toften har i 2012 haft en belægningsprocent på 100,21 % og har i samme år afvist 345 borgere, heraf var de 278 afviste borgere fra Slagelse Kommune.

I uge 6 hvert andet år gennemfører SFI (Social Forskningsinstituttet) en tælling af hjemløse i kommunerne. Ifølge SFI's optælling var der i Danmark:

- 2011: 5.290 hjemløse
- 2013: 5.820 hjemløse

Antallet af hjemløse i Slagelse Kommune er fra 2011 til 2013 steget fra 47 til 68.

Begrebet "Hjemløs i egen bolig" er introduceret af SAND og betyder kort fortalt, at det at få stillet en bolig til rådighed ikke er det samme som at få et hjem. For mange hjemløse kan det være en brat overgang at skulle fungere i sin egen bolig. Ensomhed og manglende økonomi til at indrette boligen med de mest nødvendige ting, får nogen borgere til hurtigt at opgive at finde fodfæste i en selvstændig tilværelse. Flere borgere har givet udtryk for, at omgivelserne i fængslet eller på forsorgshjemmet var betydelig rarere og trygge. En både praktisk og personlig støtte er derfor afgørende i denne fase, for at fastholde borgeren i et forløb der på sigt kan sikre borgeren får fodfæste i tilværelsen. Da Slagelse Boligselskab hørte om rådets debat om "Hjemløshed i egen bolig", blev der straks sat et initiativ i gang, hvor Slagelse Bolig Selskab i forbindelse med deres 75 års jubilæum startede indsamlingen af en pulje, til personlig og økonomisk støtte til af skabt rammerne om et funktionelt hjem. Oplysning om ansøgning til puljen kan fås ved henvendelse til rådets sekretær.

2.8 Stofindtagelsesrum

Der er udmeldt en pulje hvor kommunerne har mulighed for at søge midler til etablering af stofindtagelsesrum. I forbindelse med Handicap og Socialpsykiatriudvalgets drøftelse af mulighederne for etablering af et stofindtagelsesrum i Slagelse Kommune, har udvalget anmodet Rådet for Socialt Udsatte om en udtalelse.

Rådet valgte at indhente oplysninger om nuværende erfaringer fra de etablerede stofindtagelsesrum, som i Danmark udelukkende er etableret i storbyerne København, Odense og Århus. Det første stofindtagelsesrum blev etableret i København i oktober 2012, så umiddelbart er der i Danmark ikke på nuværende tidspunkt længere varende erfaringer at læne sig op af, hverken for storbyerne og slet ikke for provinsbyer som Slagelse.

Rådet har drøftet mulighederne for etablering af stofindtagelsesrum på flere møder, og havde til det ene møde inviteret udviklingsmedarbejder og projektleder Janne Andersen fra Misbrugscentret. Janne Andersen orienterede rådet om den sidste nye viden om og erfaringer med stofindtagelsesrum.

Generelt ser rådet etablering af stofindtagelsesrum som et yderst problematisk og dilemma fyldt spørgsmål. Hvor rådet på den ene side og som udgangspunkt har den holdning, at alle mennesker har ret til et værdigt liv og en hjælp og støtte i forhold til, hvis man som menneske befinder sig i en udsat livssituation. På den anden side er der overvejsen om, hvordan man med offentlige midler indirekte støtter et rådt og kriminelt stofmarked, hvor der i profittens øje med, ikke er nogen skrupler i forhold til at sælge yderst farlige blandingsstoffer til stofafhængige. Den stofafhængige skal selv medbringe sit stof. Og endelig er der overvejsen om prioritering af indsatser i forhold til omfang, effekt og økonomi.

Fra Misbrugscentret anslås det potentielle brugergrundlag for et stofindtagelsesrum at være ca. 20 borgere i hele kommunen. Rådet mener derfor, at de geografiske afstande, antallet af potentielle brugere, en åbningstid som vil være begrænset ikke kan tilgodese målgruppens behov, hvad enten der vælges en stationær eller mobil løsning.

Rådet er klart af den opfattelse, at ingen stofafhængige vil:

- afvente en åbningstid for at indtage sit stof
- vil tage bussen for at indtage sit stof
- vente med at tage sit fix, til det mobile stofindtagelsesrum evt. kommer forbi.

Det er derfor rådets opfattelse, at det faktisk vil være umuligt at skabe en model for et stofindtagelsesrum som vil kunne dække de 20 potentielle brugeres behov i en kommune som Slagelse.

Rådet for Socialt Udsatte valgte derfor at anbefale udvalget, at man i Slagelse Kommune tilpasser indsatsen for målgruppen for stofindtagelsesrum til kommunens geografiske forhold. Og i stedet for etablering af stofindtagelsesrum eller mobilt stofindtagelsesrum tilbyder målgruppen hjælp og støtte gennem gadesygeplejersken, alternative plejehjem, opsøgende gademedarbejdere og socialpædagogisk støtte. Og at der herudover iværksættes en massiv forebyggende indsats, hvor den enkelte langt tidligere kan tilbydes støtte til at komme ud af misbruget.

Det er rådets vurdering, at en sådan indsats på sigt vil have større effekt på misbrugsområdet i en kommune som Slagelse.

2.9 Studietur den 12. juni 2013

Rådet for Socialt Udsatte i Slagelse Kommune har nu eksisteret i to et halvt år, og som en del af strategien for rådets arbejde, har rådet blandt andet valgt løbende at opsøge viden om den generelle udvikling på udsatteområdet.

Rådet har derfor i lighed med forrige år gennemført en studietur for rådets medlemmer. Med på turen var også inviteret medlemmer af Handicap og Socialpsykiatriudvalget, samt kommunale nøgle personer som alle gennem deres arbejde har tæt kontakt med mennesker der er socialt udsatte. I alt deltog 22 personer som har stor interesse for indsatsen for socialt udsatte og de mange udfordringer området står over for.

Turen gik i år til Sundholm

Rådet havde en aftale med lederen af Aktivitetscentret June Baasch. Aktivitetscentret er kun en lille del af de mange tilbud der findes på Sundholm, men stedet er særlig interessant og inspirerende i forhold til deres erfaringer med beskæftigelse af de mest udsatte borgere. I Aktivitetscentret tager indsatsen først og fremmest udgangspunkt i borgerens sociale kompetencer og muligheder for at indgå i et forpligtende fællesskab.

Har borgeren ikke gennem livet haft mulighed for at få indlært almene gældende sociale kompetencer eller er i livssituation der gør det muligt at indgå i et forpligtende fællesskab, er det Aktivitetscentrets erfaring at al anden aktiveringsindsats er nytteløs, det er her det er nødvendigt at starte.

Det næste på programmet var et møde med direktøren for projekt UDENFOR Ninna Hoegh. Projekt UDENFOR er udsprunget af en ildsjæls ønske om at tilføre samfundet noget, der manglede derude – det opsøgende gadeplansarbejde for hjemløse (*projekt UDENFOR blev etableret som privat initiativ i 1997 af dr. med. Preben Brandt og stiftet som organisation i 1998*). Organisationen har således eksisteret i næsten 16 år og har på mange områder været banebrydende for gadeplansarbejdet.

Leder af Aktivitetscentret på Sundholm June Baasch, illustrerer aktuelle Beskæftigelsesprojekter på Sundholm.

Organisationens formål er at formidle viden om udstødende faktorer og måder at forhindre det sker, samt måder til at forbedre forholdene for de mennesker der allerede er udstødte. Gennem konkrete projekter bygger projekt UDENFOR blandt andet bro til hospitaler, forvaltninger, diverse hjemløsetilbud, politi, ambassader m.m. Projekt UDENFOR er godt kendt i Københavnske bybillede blandt andet gennem Den Mobile Café som sikre at de allersvageste hjemløse får mulighed for et varmt måltid mad og gennem Gadens stemmer, hvor hjemløse laver guidede ture rundt omkring

Herefter mødte deltagerne læge Henrik Thiesen, som er leder af det opsøgende Sundheds Team for hjemløse og socialt udsatte i Københavns Kommune. Målgruppen for Sundheds Teamets arbejde er dem som andre ikke kan eller vil behandle, eller dem som ikke har kontakt med det ordinære sundhedssystem. Teamet arbejder i væresteder, nat cafeer og lign. og kan sammenlignes med en lægepraksis på gadeplan. Herudover orienterede Henrik Thiesen om den generelle sundhedstilstand blandt hjemløse og udsatte og behovet for et betydelig tættere samarbejde mellem sygehuse, praktiserende læger og de kommunale tilbud. Netop på sundhedsområdet er der gennemført en række undersøgelser som klart peger på en klar sammenhæng mellem livsvilkår og sundhedstilstand, men også peger på markante forskelle i hvem der benytter sundhedssystemet. Der er god grund til at sætte ulighed i sundhed på dagsorden.

Dagens sidste oplægsholder var psykiater Preben Brandt som gennem mange år har været foregangsmand for en række initiativer på hjemløse og udsatteområdet. Temaet for Preben Brandts oplæg var behovet for alternative boformer.

Det er med stor glæde Rådet for Socialt Udsatte i Slagelse arrangerer disse årlige studieture, hvor borger repræsentanter, repræsentanter fra de frivillige organisationer, politikere og kommunale nøglepersoner i fællesskab klædes på til at løse de udfordringer Slagelse Kommune står overfor på udsatteområdet og ikke mindst får et større kendskab til alle muligheder for at bidrage til løsninger.

Byrådet i Slagelse Kommune har i november 2011 vedtaget en Udsattepolitik og i december 2012 blev Udsattepolitikken suppleret med en strategiplan for indsatsen på udsatteområdet. Alle dagens oplæg var derfor meget inspirerende i forhold til de opgaver Byrådet har besluttet der skal arbejdes med i Slagelse Kommune på området.

2.10 Brugernes Bazar 2012 og 2013

Medlemmer af Rådet for Socialt Udsatte deltog i Brugernes Bazar den 22. august 2012 i Odense, nærmere bestemt i Kongens Have. Temaet var: "Har mennesker ikke rettigheder og krav på værdighed – også selv om de ikke er på arbejdsmarkedet?". Et meget relevant emne, hvor der i gruppe- og plenumdiskussionen var en livlig debat.

René Køhn, Mogens Lindstrøm og Celinda Petersen, Udsatterådet samt byrådsmedlem Anders Nielsen. På besøg i et af Sundholms beskæftigelsesprojekter.

Læge Henrik Thiesen, leder af det opsøgende Sundhedsteamet i København, samt udvalgsformand for Handicap- og Socialpsykiatriudvalget Jørgen Andersen.

Igen i 2013 var der deltagere fra Udsatterrådet på Brugernes Bazar i Odense. Det overordnede tema var "Ung og Udsat" og teltene bugnede af diskussionslystne deltagere og politikere. Allerede ved frokost tid havde SAND langet over 1000 armbånd over bordet. Stemningen var i top, massere af mad, Bryan Rice spillede og der var akrobatik, leveret af Cirkus Tværs, på plænen.

I teltet hos hjemløseorganisationen SAND, fandt vi folketingspolitikeren Anne Baastrup, der bl.a. lyttede til de unges oplevelse af de meget hurtige sanktioner, når de ikke passer inde i samfundets "kasser". De unge efterspurgte en mere individuel behandling hos deres sagsbehandlere og kortere ventetid på behandlingen af enkeltydelsesansøgninger, så man ikke nåede at blive hjemløs alene på grund af den lange sagsbehandlingstid. Desuden var der et stort ønske om at sagsbehandlere kunne hjælpe de unge med det økonomiske overblik, når de havde svært ved at finde ud af det selv.

Paneldiskussionen på Brugernes Bazar

Det var dejligt at opleve, at folk kom fra alle afkroge af landet og at interessen for arrangementet tilsyneladende er stigende.

2.11 Varmestue i Skælskør

Misbrugscentret valgte efter en del debat at lukke Humlebien i Skælskør, hvilket naturligvis efterlod en del brugere i Skælskørområdet uden et tilbud. I stedet valgte Misbrugscentret at indgå aftale med Kirkens Korshær om åbning af en varmistue. Og den 31. august 2012 blev dørene slået op til Varmestuen på Nyvej 12 A i Skælskør – en varmistue med hjertelum.

Fra pladsen i Brugernes Bazar

Selvom varmistuen ligger lidt gemt bag Radio Solskin, så gik der ikke langt tid før borgerne fandt Varmestuen.

Desværre har det vist sig at behovet, for en Varmestue i Skælskør er større end først antaget. Det viser sig især når vejret ikke mere er til at sidde udendørs.

Rådet for Socialt Udsatte håber derfor, at Varmestuen snarest udvides til en størrelse, der kan rumme alle de borgere, der ønsker at komme der.

2.12 Topmøde i Vejle den 4. september 2013

Howan ser fremtiden ud for landets lokale udsatteråd? Det var spørgsmålet, som Vejle Udsatteråd havde inviteret landets resterende udsatteråd til topmøde for at få besvaret. Repræsentanter for 22 af landets i alt 24 udsatteråd mødte op i Spinderihallerne i Vejle den 4. september 2013. Slagelse Udsatteråd var repræsenteret ved formand og næstformand. Det var et yderst relevant og spændende topmøde.

Jan Sjursen fra Rådet for Socialt udsatte (det nationale råd) kom i sit indlæg med et ønske om, at det skal være lovpligtigt for kommunerne at have et udsatteråd, ligesom det er lovpligtigt med et ældre-

og handicapråd. Den helt store styrke ved Udsatterådene er brugerinddragelsen, herunder at få vedtaget en Udsattepolitik. Cirka 14 kommuner har i dag en Udsattepolitik. Jan Sjørnsen påpegede at en Udsattepolitik er et vigtigt redskab for kommunerne til at løfte det fulde politiske og faglige ansvar for udsatteområdet, som kommunerne fik med kommunalreformen. Herefter var der en drøftelse af emnet: Hvordan skal Udsatterådene sammensættes?

Rådene er sammensat meget forskellige. Rådene er sammensat af byrådspolitikere, ansatte i kommuner/forvaltninger, brugerrepræsentanter, ansatte i sociale organisationer, frivillige og personligt udpegede. I forhold til de 20 råd som indgik i en forudgående undersøgelse så sammensætningen således ud: 5 råd har politikere med i rådet. 13 råd har ansatte fra kommune (forvaltningen eller institutioner) 15 råd har ansatte i frivillige organisationer med, og 15 råd har frivillige med i rådet. I 8 råd er der også personligt udpegede medlemmer, og endelig har hele 17 råd, næsten alle, brugere som medlemmer.

Der var en debat om fordele og ulemper, der er ved forskellige sammensætninger. Ligesom der var en længere debat om embedsmænds/institutionslederes roller/plads i rådene bl.a. blev det tilkendegivet at embedsmænd kan være i en loyalitetskonflikt, hvis rådene skal udfylde roller som talerør og vagthund. Det var dog enighed om, at sammensætningen skal afspejle den rolle, et givent udsatteråd skal udfylde eksempelvis dialogforum, talerør, ide udvikler eller vagthund.

2.13 Rådets udadvendte aktiviteter i forhold til andre lokale råd og det nationale råd i Danmark

Rådet har i den forgangne periode været efterspurgt af andre kommuner i Danmark specielt i forhold til information om etablering af et råd samt ikke mindst den arbejdsform og opgaver, som rådet i Slagelse Kommune arbejder med.

Rådet har holdt oplæg i Køge og Høje-Tåstrup kommune. Der har endvidere været telefonisk henvendelse fra Esbjerg, Kalundborg, Holbæk og Himmerlands Kommune.

Rådet finder det vigtigt at medvirke i denne proces, idet der aktuelt stadig kun er Udsatteråd i 24 ud af 98 kommuner i Danmark.

Herudover har rådets formand holdt et oplæg på det årlige dialogmøde den 22. maj 2013, som Rådet for Socialt Udsatte (det nationale råd) afholder med de lokale udsatteråd med følgende overskrift: "Hvordan kan budget- og regnskabstal anvendes i praksis i Udsatterådene?"

2.14 Rådet for Socialt Udsatte (det nationale råd)

Rådet for Socialt Udsatte afholdte det årlige dialogmøde med de lokale udsatteråd i Odense den 22. maj 2013. Formålet var at dele erfaringer og diskutere rådernes arbejde for at skabe bedre rammer for socialt udsatte i Danmark både fra en national og en kommunal synsvinkel. Temaerne var "Udsatte unge" og de "Kommunale budgetter".

Formiddagen bød på oplæg fra formand for Rådet for Socialt Udsatte, Jann Sjørnsen, hvor han bl.a. introducerede de "fem sten i skoen", som aktuelt præger det nationale råds arbejde, det er følgende:

- **Satspuljen:** Satspuljen er et tilbagevendende problem. Der mangler i høj grad penge, og det er allerede meldt ud, at der ikke er udsigt til nye puljemidler i hverken 2014, 2015 eller 2016 – måske i 2017! Det er et stort problem, da rigtig mange initiativer for socialt udsatte mennesker er finansieret via satspuljen.

- **Fattigdom:** Fattigdommen er steget i Danmark, og antallet af fattige danskere er tredoblet siden 1997. Ekspertudvalget er klar med et forslag til en fattigdomsgrænse inden for nærmeste fremtid.
- **Sundhed:** Det nationale råd har i 2013 haft en del fokus på socialt udsattes sundhed, som er beskrevet i rapporten 'SUSY UDSAT.' Rapporten ligger også til grund for en undersøgelse af socialt udsattes dødelighed lavet for det nationale råd i indeværende år. Rapporten viste markante resultater, deriblandt at socialt udsatte i gennemsnit lever 22 år kortere end den gennemsnitlige dansker. Derudover understregede rapporten endnu engang, at målgruppen langt fra profiterer optimalt af sundhedssystemets ydelser.
- **Udsatte unge:** Antallet af socialt udsatte unge stiger. Siden 2008 er der kommet cirka tre gange så mange unge under 25 år i matchgruppe 3. Der er derfor behov for et særligt fokus på denne gruppe, hvilket det nationale råd har arbejdet på, blandt andet ved en undersøgelse af de unges møde med systemet og en konference den 27. maj 2013.
- **Hjemløsestrategien:** Antallet af hjemløse i Danmark stiger. Hjemløsestrategiens mål var at hjælpe hjemløse væk fra gaden og i egen bolig. Det er delvist lykkedes at bringe de hjemløse, der er blevet omfattet af indsatsen, i egen bolig, men desværre er der samtidig kommet flere til. Der er derfor fortsat behov for en massiv indsats på området, og det kræver, at der afsættes midler – også efter strategiperiodens udløb.

Herefter introducerede Jann Sjursen og sekretariatsmedarbejder Karina Finn rådets initiativer og udfordringer i forhold til temaet "Udsatte unge". Oplæggene blev efterfulgt af en debat blandt deltagerne om, hvad der skal til for at skabe en bedre indsats for de udsatte unge. Efter frokost præsenterede sekretariatschef Ole Kjærgaard de foreløbige resultater af BDO-undersøgelsen af kommunernes budgetter for 2013 på udsatteområdet. Det blev efterfulgt af et oplæg fra formand for Slagelse Udsatteråd, Jette Engelbrecht, om anvendelsen af budget- og regnskabstal i udsatterådets arbejde.

2.15 Uddeling af økonomiske midler efter § 18 midler i Serviceloven

Siden 1998 har det været lovpligtigt for kommunerne at samarbejde med de lokale frivillige foreninger. Dette er fastlagt i Servicelovens paragraf 18. Det er op til kommunen at prioritere, hvilke områder og aktiviteter, der skal have støtte.

I Udsattepolitikken under teamet "Helhedsorienteret indsats og sagsbehandling" har byrådet godkendt følgende mål:

- At udlodning af § 18 midler også understøtter Udsattepolitikken (pulje til at understøtte frivilligt socialt arbejde)"

Rådet var derfor rigtig tilfreds med at Udvalget for Handicap- og Socialpsykiatri anbefalede Sundheds- og omsorgsudvalget, at indstillingsgruppen for § 18 midler udvides med en repræsentant fra Rådet for Socialt Udsatte.

Sagen blev desværre - af ukendte årsager - glemt af administrationen, så derfor blev anmodning først behandlet i Sundheds- og omsorgsudvalgets møde den 2. oktober 2013.

Udvalget traf følgende beslutning:

”Udvalget ønsker en indstilling fra Indstillingsgruppen for § 18, vedrørende forslag om udvidelse af gruppen med en repræsentant fra Rådet for Socialt Udsatte. Sundheds- og Omsorgsudvalget vil efter modtagelse af indstillingen fra indstillingsgruppen træffe beslutning om eventuel udvidelse af indstillingsgruppen”.

Rådet er uforstående over for Sundheds- og Omsorgsudvalgets beslutning.

Det er Sundheds- og Omsorgsudvalget der har kompetence til at beslutte Indstillingsgruppens sammensætning.

Rådet har derfor valgt på ny at rette henvendelse til det nye Sundheds- og Seniorudvalg.

3. Fremtidige udfordringer og anbefalinger

Der er fortsat mange udfordringer for rådet i den kommende periode. Rådet har ved sidste evaluering lavet en opsamling af relevante initiativer/ emner til rådets næste periode:

- Påvirke holdningen til socialt udsatte borgere – mennesker der er lige så vidt forskellige som alle andre – og som ikke nødvendigvis er ressourcetsvage fordi de står i en vanskelig livssituation – det har stor betydning hvordan området i talesættes
- Brug af medier
- Sætte fokus på kontanthjælpsreformen i forhold til behovet for billigere boliger – evt. arbejde for modeller der gør det nemmere at indgå lejlighedsfællesskaber
- Mere fokus på etablering af socialøkonomiske virksomheder
- Øge kontakten til borgere på udsatteområdet – afsætte tid til dialog med borgerne i forbindelse med møderne – invitere borgere ind som oplægsholdere/bidrag til temamøder
- Mere skarpe på temadage – formål – invitation og deltagerkreds
- Rådet tager initiativ til at nedsætte arbejdsgruppe i samarbejde med Handicapråd, Ældreråd og Frivillighedscentret vedr. julearrangement for ensomme i Slagelse

3.1 Opfølgning på planlagte temaer

Rådet vil anbefale det nye råd at lave et årshjul, hvor temaer og temamøder fastlægges. Rådet vil desuden anbefale at der i 2014 tages følgende temaer op:

- Ulighed i Sundhed - tværgående temamøde med kommune, region og praktiserende læger
- ”Mentorordninger” – evt. undersøgelse af SPIR om det tværsektorielle samarbejde – job og inklusion for mennesker med psykiske vanskeligheder
- Opfølgning – status på Udsattepolitikens Strategiplan
- Bekæmpelse af fattigdom – herunder fattigdomsgrænsen og afsavnsindikatorer.

3.2 Andre anbefalinger for det fremtidige arbejde

- Rådet vil anbefale det nye råd at fortsætte modellen med tovholdere og arbejdsgrupper. Det er en god måde at involvere flest mulige, og samtidig sætte medlemmernes kompetencer i spil.
- At rådet fortsætter traditionen med en årlig studietur
- At rådet fastholder arbejdet med årshjulet. Det er vigtigt i forhold til temamøder og budgetproceduren.

4. Et medlems refleksion over arbejdet i Rådet for Socialt Udsatte.

Jeg hedder Mogens Lindstrøm og er daglig leder af det alkoholfrie netværk og mødested Ringen. Ringen yder hjælp til selvhjælp for borgere med alkoholmisbrug. Jeg har været medlem af Rådet for Socialt Udsatte i Slagelse Kommune siden rådets start.

Efter hvert møde i rådet, kommer jeg hjem med en større viden end da jeg kom. Der er så megen viden og kompetence i dette råd, at det er en fornøjelse, at være en aktiv del af rådet.

Min største udfordring var da rådet holdt temamødet "Lighed i Sundhed". Der var inviteret gæster med ude fra og jeg havde fået til opgave, at lave et oplæg om de frivilliges bidrag til socialt udsattes sundhed. Jeg tog udgangspunkt i alkoholmisbrug, da det er mit videns felt.

Mit oplæg handlede bl.a. om Netværk og tabuet omkring alkoholmisbrug. Netværk er et nøgleord i den frivillige sociale indsats, da netværk forebygger ensomhed, og at undgå ensomhed, er et vigtigt led i menneskers trivsel.

Ved langtidssygdom/ledighed skal der måske tænkes misbrug ind, som en årsag, men det opleves som et tabuiseret emne at spørge ind til folks alkoholforbrug i mange jobcentre. Der bliver talt om stress, arbejdsmiljø og andre symptomer. Når sygedagpenge perioden er slut, kan det ske rutsje turen speedes op, bunden rammes og en ny social udsat borger i kommunen er kommet til. Simpelthen fordi det aldrig blev "opdaget" eller der aldrig blev givet hjælp, til det der var borgerens største problem. Hvis et misbrug opdages i starten af sygdomsperioden, så kan hele perioden bruges til misbrugsbehandling.

Jeg fik også "afleveret" et forslag til uddannelse. Der er behov for at uddanne social og sundhedshjælpere til lige denne borgergruppe. Det vil være, at tage hensyn til begge parter. Større mulighed for gensidig tillid og dermed større muligheder for forskellige sundhedstiltag. Der er mange, som brænder for arbejdet med gruppen socialt udsatte gruppe, så giv dem mulighed for målrettet uddannelse".

Jeg fornemmer, at rådet for socialt udsatte borgere i Slagelse kommune, har fået synliggjort, at samarbejde i alle instanser, både offentlige, private og frivillige, er en meget vigtig ting, når vi vil kæmpe for denne borger gruppe.

Jeg vil afslutte mit indlæg med de samme ord, som jeg afsluttede med på temamødet " Vi skal alle sammen huske, at vi hver især, har en brik, der passer i puslespillet, som vil give bedre lighed i sundhed, for socialt udsatte borgere i Slagelse kommune".